

WYPOROWSKI

1. Nazwa obozu:

Obóz jeńców wojennych Równe, ul. Biała 12.

2. Skład jeńców:

Szeregowi (kilku podchorążych i kilku oficerów ukrytych).

3. Liczba jeńców:

1939–1940 r. przeciętnie 700, w 1941 r. przeciętnie 200.

4. Czas istnienia obozu:

Od października 1939 do czerwca 1941 r.

5. Opis obozu:

Trzypiętrowy budynek po młynie.

6. Życie obozu:

Jeńcy podzieleni byli na cztery bataliony, [a te] na brygady po 10–25 jeńców. Takich brygad było 42. Jeńcy pracowali przy wyładunku kamienia z wagonów, ładowaniu kamienia na samochody, biciu kamienia ręcznie i maszynowo, przy gotowaniu i ładowaniu smoły oraz mała część jeńców (około stu) przy budowie szosy. Obóz posiadał mały zespół muzyczny (z instrumentami przeważnie własnego wyrobu), który grywał tylko stare melodie polskie. Z tego powodu bywały nawet nieprzyjemności z władzami sowieckimi. Na życie kulturalne prawie czasu nie było, czas pracy [wynosił] 12 do 14 godzin, bez żadnych świąt, oprócz świąt sowieckich.

7. Stosunek władz NKWD do jeńców:

W Równem znajdował się jeden z głównych urzędów NKWD. Z tego powodu do obozu tego zwozili jeńców z innych obozów na tzw. *woprosy*. Na badania wozili w karetkie więziennej

o każdej porze dnia, a przeważnie w nocy. Oprócz tego w obozie odbywały się przed trybunałem sowieckim sądy nad schwytanymi jeńcami oskarżonymi o chęć przekroczenia granicy. Kary były od czterech do ośmiu lat więzienia lub obostrzonego obozu. Ukaranych zaraz z obozu wywozili.

8. Ujemnie wyróżnili się z jeńców:

Paweł Składanowski, sierż. Drągowski (obecnie 7 Dywizja Piechoty), plut. Jan Hupałowski (obecnie armia polska w Iranie), Wapniarski (urzędnik z Łodzi).

9. Śmiertelność w obozie:

W obozie zmarło ok. sześciu jeńców przez cały czas.

Ppor. Wyporowski